

Adviesraad Sociaal Domein Bergen

Aan : College van Burgemeester en Wethouders

Van : Adviesraad Sociaal Domein Bergen

Datum : 25 juni 2020

Betreft : Gevraagd advies d.d. 12 juni 2020: 'Collectieve visie op de transformatie van jeugdhulp met verblijf'.

Inleiding

Het voorliggende document bevat de collectieve visie van regio Alkmaar voor de inrichting van jeugdhulp met verblijf vanaf 1 januari 2022.

Een gevraagd advies

De Adviesraad Sociaal Domein van de gemeente Bergen (NH) wil graag het volgende opmerken en adviseren.

1. De Adviesraad vindt de notitie zowel inhoudelijk als in opbouw helder en inzichtelijk samengesteld.
Zoals in de notitie ook benoemd is duidelijk te herkennen dat er veel van 'veld-ervaringen' gebruik gemaakt is. Kleinschaligheid, jeugd-individuele benadering en 'maatwerk' in de ondersteuning staan nadrukkelijk in de visie centraal. Ambulant is belangrijker dan verblijf. De transformatiedoelen en de daarbij behorende opgaven zijn helder en vooral ook concreet en volledig in lijn met de gepresenteerde visie.
2. Er is naar onze mening één bijzonder belangrijke randvoorwaardelijke situatie die voor een realiseren van deze visie essentieel is. In de visie-nota wordt dit aangegeven op pagina 15 bij de Toelichting van de Ombouw van verblijfsgebonden naar ambulante **expertise**.
De randvoorwaarde van een hoog kwaliteitsniveau van de **ambulante jeugdhulp** waarbij sprake is van een opbouw vanuit de expertise bij het huidige verblijfsaanbod, vind je 'onderhuids' overal terug in het realiseren van deze transformatievisie.
3. Vakinhoudelijke en didactische ondersteuning op **deze** transformatie opgave, van 'expert naar expert', zal van groot belang zijn. Ook in veel andere situaties in den lande is deze uitdaging zowel op inhoudelijk als financieel/organisatorisch gebied nog steeds een sta in de weg gebleken. Door onvoldoende ambulante deskundigheid wordt een jeugdige dan weer terugverwezen en teruggeplaatst naar verblijf. Het is zeker een uitdaging om aanwezige verblijfs-expertise om te bouwen naar deze noodzakelijke ambulante expertise. De Adviesraad beveelt aan om onderwijskundige ondersteuning in te zetten bij deze transformatie van expertise.

Een voorzet bij inkoop van jeugdhulp met verblijf

4. Naast de transformatie van verblijf naar ambulant kan er in deze ook al benoemd worden dat bij noodzakelijke hulpverlening **met verblijf** een aantal zeer belangrijke kenmerken binnen de jeugdzorg, vorm en inhoud dienen te krijgen.
 - zo 'gezond' mogelijk
 - dicht bij huis
 - gericht op zelfregie
 - gericht op participatie en versterken eigen kracht

5. De Adviesraad wil daarom naast deze visie op transitie als voorbereidende fase naar de definitieve inkoop van ondersteuning bij jeugd met verblijf al inhoudelijke voorwaarden bij die inkoop noemen van de zgn. beschermende factoren (geformuleerd door het Nederlands Jeugd Instituut 2020) binnen de jeugdhulp met verblijf.

Beschermende factoren:

1. Sociale binding: emotionele band en commitment die een jongere heeft met ouders, vriendengroep, wijk en school;
2. Competenties: ontwikkelen van sociale, emotionele en gedragsmatige competenties die de jongeren nodig hebben om zelfredzaamheid te optimaliseren en zich staande kunnen houden in de huidige maatschappij en hun eigen specifieke situatie;
3. Cognitieve vaardigheden: ontwikkelen van vaardigheden die nodig zijn voor behalen van succes op school;
4. Schoolmotivatie: ontwikkelen van vaardigheden, overtuigingen en waarden die samenhangen met schoolsucces;
5. Positieve identiteit: ontwikkelen van een positief zelfbeeld in relatie tot de toekomst, eigenwaarde en zelfvertrouwen.
6. Constructieve tijdsbesteding: bieden van kansen aan jongeren om in hun vrije tijd deel te nemen aan activiteiten (sport, cultuur, scouting) die jongeren aanmoedigen en ondersteunen bij het ontwikkelen van talenten en vaardigheden;
7. Kansen voor betrokkenheid: mogelijkheid om concrete, betekenisvolle en gewaardeerde bijdrage te leveren aan verbanden waar zij deel vanuit maken;
8. Prosociale normen: voor een gezonde ontwikkeling is het nodig dat jongeren opgroeien in een omgeving waarin duidelijke normen en waarden voor positief gedrag uitgedragen en nageleefd worden;
9. Erkenning en waardering voor positief gedrag: om sociaal gedrag te versterken is het van belang dat jongeren erkenning en waardering krijgen voor positief gedrag;
10. Steun van belangrijke volwassenen en voorzieningen in de omgeving: de steun van ouders, leerkrachten, rolmodellen in de omgeving van het kind is van belang voor het welbevinden. Ook de toegankelijkheid tot voorzieningen draagt bij aan een positieve ontwikkeling. De vrijetijdsector wordt gezien als een voorziening met ondersteunende volwassenen.

De Adviesraad Sociaal Domein gemeente Bergen (NH).

Namens deze

A.R.P. Wildeboer, voorzitter

E.F.A. de Vreede, secretaris